

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till krisledningsnämnden

Datum:
2021-01-21

Diarienummer:
KSN-2021-00225

Handläggare:
Charlotte Skott/Anna Nilsson

Fakturering av avgifter för kontroll enligt livsmedelslag och alkohollag år 2021

Förslag till beslut

Krisledningsnämnden beslutar

1. **att** överta miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvar avseende punkt 3-5
2. **att** överta kommunstyrelsen ansvar för beredning av ärende till kommunfullmäktige om att efterge avgift till serveringsställen
3. **att** tills vidare avvakta med fakturering av årliga avgifter för tillsyn enligt alkohollagen
4. **att** förfallodagen för serveringsställens årliga avgifter och kontrollavgifter avseende livsmedelskontroll för 2021 ska vara den 15 november 2021.
5. **att** uppmana miljö- och hälsoskyddsnämnden att i enskilda fall vara generös med ytterligare anstånd med betalning

Krisledningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** till serveringsställen efterskänka 25 procent av den årliga avgiften för tillsyn enligt alkohollagen som faktureras 2021
2. **att** delegera till kommunstyrelsen att fatta ytterligare beslut om att efterskänka avgiften för tillsyn enligt alkohollagen som faktureras 2021

Ärendet

Statliga rekommendationer och lagstiftning i syfte att minska smittspridningen har drabbat restaurangbranschen kraftigt. Den lokala restaurangnäringen har därför framfört önskemål om att efterskänka eller åtminstone senarelägga kommunala avgifter. I ärendet behandlas tillsynsavgifter enligt livsmedelslagen och alkohollagen.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret i samråd med miljöförvaltningen. Näringslivsaspekter samt barn- och jämlikhetsperspektiv har beaktats i ärendet. Förslaget bedöms ha positiv påverkan för näringslivet och ingen påverkan på övriga aspekter.

Föredragning

Regeringen och Folkhälsomyndigheten har under 2020 och i början av 2021 utfärdat rekommendationer, allmänna råd och lagstiftning som inneburit begränsningar och negativa konsekvenser för i synnerhet serveringsställen. Med serveringsställen avses i detta ärende verksamheter som omfattas av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.

Begränsningarna förväntas kvarstå under åtminstone stor del av våren. Av det skälet har kommunen sett över vad som kan göras för att underlätta för företag inom näringsgrenen.

Olika typer av avgifter som kommunen har rätt, och ibland skyldighet, att ta ut belastar företagets resultat. Att efterskänka eller senarelägga avgifterna innebär en viss lättnad för berörda företag. Senareläggning eller uppdelning av avgifterna under ett år påverkar inte företagets resultat, men bedöms underlätta företagets likviditet.

Uppsala kommun har tidigare beslutat att efterskänka några avgifter som påverkar restaurangbranschen. Det är till exempel avgifter för markupplåtelse. Kommunen har också beslutat om längre betalningstider och att vara generös med anstånd för olika avgifter. Restaurangbranschen i Uppsala har nu efterfrågat lättnader rörande tillsynsavgifter enligt livsmedelslagen och alkohollagen. Avgifterna tas normalt ut under början av året.

De aktuella avgifternas regelverk skiljer sig åt. Avgifternas storlek beror av det enskilda företagets tillsynsbehov. Typ av verksamhet, storlek och förutsättningar för regelefterlevnad avgör storleken på avgiften vad gäller livsmedelslagen. Avgiften enligt alkohollagen bestäms utifrån företagets försäljning av alkohol under föregående år.

Livsmedelstillsynen ska enligt lag helt finansieras genom avgifter och får inte skattefinansieras. Tillsynen enligt alkohollagen kan kommunen själv välja om den ska finansieras genom avgifter eller genom skattefinansiering. I Uppsala kommun har kommunfullmäktige fastställt avgifter för tillsyn enligt såväl livsmedelslagen som alkohollagen. Av det skälet behöver kommunfullmäktige hantera frågan om avgiften för tillsyn enligt alkohollagen helt eller delvis tillfälligt ska finansieras med skattemedel.

Avgifterna får enbart finansiera tillsynen. Som grundprincip gäller att det företag som erlagt avgift ska erhålla tillsyn motsvarande avgiften under en viss period, dock inte nödvändigtvis samma år som avgiften betalas. Så kallad trängseltillsyn har påverkat framför allt livsmedelskontrollen under 2020 som inte kunnat genomföras enligt plan. En mindre tillsynskuld, cirka 420 timmar, återstår. Enligt fastlagda tillsynsplaner förväntas den uteblivna tillsynen kunna genomföras under 2021 och senast 2022.

Sammantaget föreslås som åtgärd för att underlätta för en hårt drabbad näring att fakturering av årlig avgift för livsmedelskontroll sker enligt ordinarie rutiner men att betalningsdatum flyttas från nuvarande 90 dagar till den 15 november 2021. För årlig avgift enligt alkohollagen föreslås att kommunfullmäktige efterskänker avgiften till att börja med för årets tre första månader, motsvarande 25 procent av den årliga avgiften. Vidare föreslås kommunfullmäktige att delegera till kommunstyrelsen att medge ytterligare nedsättningar om pandemins utveckling så kräver.

Ekonomiska konsekvenser

Föreliggande förslag innebär att avgifter ersätts med skattemedel. En högst preliminär bedömning är att den totala intäkten för avgifter enligt alkohollagen under 2021 uppgår till 2,8 miljoner för hela året, alltså cirka 700 tkr för det första kvartalet.

Att senarelägga sista betalningsdag för avgifterna innebär inga omedelbara ekonomiska konsekvenser. Den senarelagda faktureringen kan innebära att en del företag som skulle ha betalat i början av året i slutet av året upphört att existera eller av andra skäl inte kan betala avgiften.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 21 januari 2020

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör